

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Відокремлений структурний підрозділ
«Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»

Циклова комісія загальноосвітніх та гуманітарно-соціальних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

 Тетяна КОНКІНА

«01» 09 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

2025 – 2026 навчальний рік

Освітня програма: освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»
підготовки фахового молодшого бакалавра

галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок

Розглянуто та схвалено Педагогічною радою коледжу
Протокол № 8 від 26 червня 2025 р.

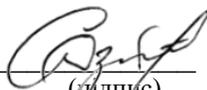
Мова навчання: українська

Розробник: Шарапова Наталія Вікторівна, викладач дисципліни
«Соціологія», кваліфікаційна категорія «спеціаліст»
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії загальноосвітніх та
гуманітарно-соціальних дисциплін

Протокол № 2 від «01» вересня 2025 р.

Голова циклової комісії загальноосвітніх
та гуманітарно-соціальних дисциплін

(підпис)

Світлана ДЗЮБА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3	<p><i>Галузь знань</i> D Бізнес, адміністрування та право</p> <p><i>Спеціальність:</i> D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</p>	Обов'язковий компонент (ОК), що формує загальні компетентності
Модулів – 2		<p><i>Рік підготовки</i> 1-й на основі ПЗСО</p>
Загальна кількість годин – 90		<p><i>Семестр</i> 1-й</p>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійна робота студентів – 4 год.		<p><i>Лекції</i> 20 год</p>
		<p><i>Семінарські заняття</i> 10 год</p>
		<p><i>Самостійна робота</i> 60 год</p>
	<p><i>Освітньо-професійний ступінь:</i> фаховий молодший бакалавр</p>	<p><i>Засоби оцінювання:</i> залік</p>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%) для денної форми навчання – 33,3 : 66,7.

2. Мета навчальної дисципліни та результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни «Соціологія»: формування системи знань з соціології, її історії розвитку, уявлень про форми буття, свідомості і наукові методи пізнання а також формування знань з основних положень соціологічної концепції суспільства і людини.

Завдання вивчення навчальної дисципліни «Соціологія»:

- формування наукового світогляду;
- формування соціальної культури мислення та пізнання;
- набуття навичок соціологічного аналізу;
- набуття навичок духовного самовдосконалення;
- свідоме застосування в професійній діяльності соціологічної методології та знань;
- виховання творчої особистості, яка має високий рівень культури, громадську відповідальність, національну гідність, патріотизм;
- виховання активної життєвої позиції.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Соціологія» є теоретичні концепції соціології, практичні навички проведення соціологічних досліджень з актуальних проблем сучасного життя людини в суспільстві.

Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Соціологія» є досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання та компетентностей з правознавства.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні:

знати:

- основні терміни та поняття соціології на рівні відтворення, тлумачення для розширення інтелектуального рівня та формування соціологічної культури мислення та пізнання;
- закономірності розвитку соціальних знань як специфічного та унікального феномену людства;
- основні етапи розвитку соціології;
- основні етапи розвитку української соціології;
- методикку проведення соціологічних досліджень.

вміти:

- визначити основні етапи розвитку світової та української соціології;
- розрізняти специфіку світобачення і світорозуміння кожної культурно-історичної епохи, бачити та логічно пояснювати внутрішні зв'язки між основними напрямками соціології;
- користуватись науковою термінологією;
- самостійно працювати з додатковою літературою, скласти конспект, тези, брати участь у дискусіях, семінарах;
- застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань та в особистому житті;
- логічно, науково пояснювати основний зміст соціологічних досліджень;
- аргументовано відстоювати свою світоглядну громадську позицію, толерантне ставлення до протилежних думок.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Соціологія» пов'язана із вивченням дисципліни «Правознавство». Знання, здобуті при вивченні соціології, використовуються у процесі вивчення навчальних дисциплін «Історія та культура України» і «Менеджмент».

Перелік і сутність сформованих компетентностей та результатів навчання:

Назва компетентностей/ результатів навчання	Сутність сформованих компетентностей/результат
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Результати навчання (РН)	<p>РН 1. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>РН 8. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.</p> <p>РН 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань</p>
--------------------------	--

3. Критерії оцінювання рівня знань здобувачів освіти

Оцінка за 4 – бальною шкалою	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
5 (відмінно)	<p>Здобувач освіти логічно та усвідомлено відтворює навчальний матеріал у межах програми; обґрунтовано відповідає на запитання; самостійно аналізує і розкриває закономірності соціології; наводить приклади, що ґрунтуються на власних спостереженнях; оцінює суспільні явища, закони; виявляє і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; аргументовано використовує знання у нестандартних ситуаціях.</p>
4 (добре)	<p>Здобувач освіти вільно відтворює навчальний матеріал та відповідає на поставлені запитання; з допомогою викладача встановлює причинно-наслідкові зв'язки; реалізує одержані знання для формування особистості; розв'язує стандартні пізнавальні завдання; виправляє власні помилки.</p>

<p>3 (задовільно)</p>	<p>Здобувач освіти відтворює основний зміст навчального матеріалу, відповідаючи на запитання викладача; характеризує основні терміни та поняття на рівні відтворення; дає визначення окремих понять; наводить приклади, що ґрунтуються на матеріалі підручника; у відповідях може допускати помилки.</p>
<p>2 (незадовільно)</p>	<p>Здобувач освіти не засвоїв основного навчального матеріалу; відтворює окремі соціологічні факти, з допомогою викладача або з використанням підручника фрагментарно характеризує окремі ознаки громадянського суспільства; відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.</p>

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ. Соціологія - наука про суспільство.

Тема 2. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та стратифікація. Особистість у системі соціальних зв'язків.

Тема 3. Соціальні відносини. Конфлікт як прояв соціальних відносин. Поняття соціальної структури суспільства та її елементи.

Тема 4. Соціальні процеси. Особливості етнічних, релігійних процесів в Україні.

Тема 5. Економічна соціологія. Соціологія менеджменту та праці.

Тема 6. Політична соціологія. Соціологія права. Соціологія громадської думки.

Тема 7. Соціологія особистості.

Тема 8. Гендерна соціологія. Соціологія сім'ї.

Тема 9. Соціологія гуманітарної сфери.

Тема 10. Методика і процедури організації соціологічних досліджень. Організація соціальних досліджень.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л.		пр.	сем.	с.р.	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Теоретична соціологія					
Тема 1. Вступ. Соціологія - наука про суспільство	8	2			6
Тема 2. Суспільство як соціальна система. - Соціальна структура та стратифікація. - Особистість у системі соціальних зв'язків.	10	2		2	6
Тема 3. Соціальні відносини. - Конфлікт як прояв соціальних відносин. - Поняття соціальної структури суспільства та її елементи.	10	2		2	6
Тема 4. Соціальні процеси. Особливості етнічних, релігійних процесів в Україні.	8	2			6
Разом за модулем 1	36	8		4	24
Модуль 2. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії					
Тема 5. Економічна соціологія. Соціологія менеджменту та праці.	8	2			6
Тема 6. Політична соціологія. Соціологія права. Соціологія громадської думки.	8	2			6
Тема 7. Соціологія особистості.	8	2			6
Тема 8. Гендерна соціологія. - Соціологія сім'ї.	10	2		2	6
Тема 9. Соціологія гуманітарної сфери.	12	2			10
Тема 10. Методика і процедури організації соціологічних досліджень. - Організація соціальних досліджень.	8	2		4	2
Разом за модулем 2	54	12		6	36
Усього годин	90	20		10	60

6. Теми семінарських занять

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
1	Особистість у системі соціальних зв'язків	2
2	Поняття соціальної структури суспільства та її елементи.	2
3	Соціологія сім'ї	2
4	Методика і процедури організації соціологічних досліджень.	2
5	Організація соціальних досліджень.	2
	Разом	10

7. Самостійна робота

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
1	Закони і категорії соціології.	2
2	Структура соціологічного знання.	2
3	Функції соціології та її роль у розвитку суспільства.	2
4	Поняття соціальної структури суспільства.	2
5	Складові елементи соціальної структури суспільства.	2
6	Особистість у системі соціальних зв'язків.	2
7	Способи подолання конфліктів.	2
8	Типи конфліктів.	2
9	Структура соціального конфлікту.	2
10	Тенденції розвитку етносів.	2
11	Національні та етнічні процеси в сучасному світі.	2
12	Етнічні і національні конфлікти.	2
13	Предмет про соціологію праці.	2
14	Поняття про соціологію управління.	2
15	Трудовий конфлікт і шляхи його подолання.	2
16	Політична система суспільства.	2
17	Громадська думка як оцінюючий фактор соціально-політичного розвитку суспільства.	2
18	Засоби і функції масової комунікації.	2
19	Соціологія особистості як галузь соціологічного знання.	2
20	Соціологічна структура особистості.	2
21	Типологія особистостей у соціології.	2
22	Предмет та об'єкт соціології сім'ї.	2

23	Типологія та функції сім'ї.	2
24	Тенденції розвитку інституту сім'ї в Україні.	2
25	Структурні елементи та форми вияву культури в житті людини і суспільства.	2
26	Статус, предмет і об'єкт соціології освіти.	2
27	Освіта її функції і структура.	2
28	Тенденції і проблеми модернізації сучасної вітчизняної освіти.	2
29	Наука як особливе знання.	2
30	Соціальні дослідження.	2
	Разом	60

8. Методи навчання

- Лекція
- Бесіда
- Проблемний виклад
- Ілюстрація
- Демонстрація
- Ділові ігри
- Самостійна робота
- Інтерактивні методи

9. Методи контролю

- Усне опитування
- Письмове опитування
- Тестовий контроль
- Самоконтроль
- Перевірка конспектів лекцій
- Індивідуальна співбесіда
- Інтерактивні методи

10. Методичне забезпечення

- Підручники та посібники
- Відеофільми
- Презентації
- Роздатковий матеріал
- Різноманітні тестові завдання
- Електронні освітні ресурси

11. Рекомендована література

Базова

1. Волович В.І. Соціологія: Центр учбової літератури. К., 2021.
2. Опанасюк Т.А. Соціологія у визначеннях, таблицях, схемах, завданнях. Навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2023. 268 с.
3. Комих Н.Г. Соціологія в схемах і таблицях: навч. посіб. Дніпро: Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2025. 96 с.

Допоміжна

1. Бойко Н.Л. Інтернет як соціальний ресурс демократизації сучасного українського суспільства. Інститут соціології НАН України, 2020. 256 с.
2. Лесік І.М. Соціологія та політологія: курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2021. 228 с.
3. Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю.Ф. Пачковського. Київ : Каравела, 2020. 356 с.
4. Штомка П. Соціологія: Аналіз суспільства. Львів: Колір ПРО, 2020. 800 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Онлайн-енциклопедія Вікіпедія URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
2. Платформа масових відкритих онлайн-курсів
URL: <https://prometheus.org.ua/>
3. Студія онлайн-освіти URL: <https://www.ed-era.com/>
4. Медіатека електронних засобів навчання
URL: <https://nmcbook.com.ua/mediatekaa/>
5. Освітній онлайн-портал URL: <https://naurok.com.ua/>
6. Національна освітня платформа URL: <https://vseosvita.ua/>
7. Сервіс для інтерактивного навчання URL: <https://learningapps.org/>
8. Центр соціологічних досліджень.
URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia>
9. Український соціологічний портал. URL: <https://usp-ltd.org/>